

Bilaga 6 B

Ur: Medlemsblad för
Geografiläraarnas Riksför.
nr. 2, 1950

DET NYA TÄTORTSREGISTRERET

I all undervisning vinner man på att kunna utnyttja elevernas egna erfarenheter. Hemstaden bör sålunda lagas som exempel på de ekonomisk-geografiska företeelser, som det är skolans uppgift att lämna kunskaper om. Det gäller emellertid att ha tillräckligt med fakta till hands för att den egna staden och dess omland skall framträda i de rätta proportionerna.

På Geografiska Institutionen vid Handelshögskolan i Stockholm utarbetas för närvarande ett Register över Sveriges Tätorter, som innehåller dels en eller två stencilierade sidor med statistiska uppgifter om varje svensk tätort, dels ett diagram över folkmängdsutvecklingen i orten, dels tvänne kartor över ortens handelsområde, förutsatt att detta sträcker sig utanför den egna kommunen. Med tätorter avses såväl städer, köpingar och municipalsamhällen som även övriga tätorter ned till 200 invånare. Handelsområdeskartorna har upprättats med utgångspunkt från en synnerligen omfattande enquete med på landsbygden bosatta omdömesfulla personer. På prärikan över befolkningen 1940 har inriktats dels Gränser för ortens skolhandelsområde, dels för dess landläkar- och advokatområden och på samma underlag har med olika intensitetsbeteckningar inlagts stadens influens över omlandet ur detaljhandelsynpunkt. De statistiska uppgifterna avser befolkningens ålders- och yrkesfördelning, viktigare handels- och industriföretag n.m.

Tätortregistret är i första hand avsett för ämbetsverk som har planeringsuppgifter och för större affärsföretag som kan ha nytta av det för uppläggande av sin försäljningsorganisation. Det betingar för hela riket ett pris av kr 2.000:—. Län säljas också separat. För att tillmötesgå önskemål som framställs från lärarehåll har emellertid det arrangeringarna vidtagits, att de sidor ur registret, som berör en viss ort kan fås separat i en upplaga på förslagsvis 30 ex. För exempelvis Markaryd skulle priset i så fall bli kr 25:—. Priset kommer att bli något varierande för olika orter, i synnerhet om statistiska uppgifter även önskas för kringliggande mindre tätorter.

SVEN DAHL.

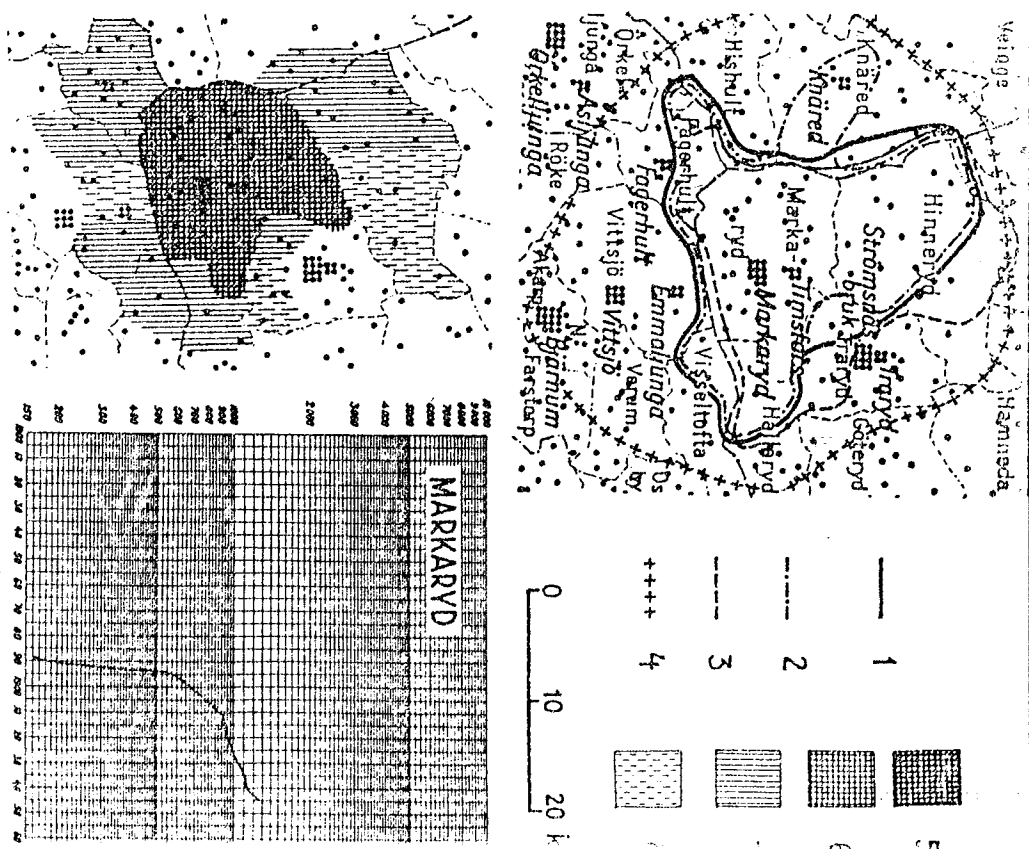

Fig. 1. Markaryd. Exempel ur tätortsregistret över Kronobergs län. 1. Den dragen gräns för oris detaljhandelsområde inom skobranschen. 2. Gräns för om vars invånare anlitar ortens landläkare. 3. Gräns för område, vars invånare ar ortens advokater. 4. Gräns för fria samtial från orten. 5. Område, där orten domi detaljhandeln. 6. Område, där orten dominerar detaljhandeln, men en viss konkur från där belägen tätort föreligger. 7. Område, där orten spelar en påtaglig roll inköpsort men dock ej intar en dominerande ställning. 8. Område, inom vilke visst men dock lämligen obetydligt inflytande föreligger. (För publicering godk i rikets allmänna kartverk den 17 april 1950.)